

UWV Rapportage Meldingen en fraudefenomenen 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Meldingen over regelovertreding	3
1.1. Proces afhandeling externe en interne meldingen	3
1.2. Zelf gegenereerde meldingen (data-analyse)	9
2. Themaonderzoeken	10
2.1. Proces themaonderzoeken	10
2.2. Themaonderzoeken in 2018	11
3. Samenwerking met andere partijen	13
3.1. Activiteiten in RIEC-verband	13
3.2. Activiteiten in LSI verband	13
3.3. AMU convenanten	13
3.4. Sociale Verzekeringsbank	13
4. Internationaal	14
4.1. Onderzoek door het Interventieteam Buitenland	14
4.2. Onderzoek door het Internationaal Bureau Fraude-informatie	14
Bijlage 1 – Themaonderzoeken vertrouwelijk	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage 2 - Fraudefenomenen vertrouwelijk	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Begrippenlijst	16

Inleiding

Voor u ligt de rapportage meldingen en fraudefenomenen 2018. Dit is een terugkerende rapportage die UWV jaarlijks aan u zal aanbieden. Deze rapportage is één van de maatregelen die we met uw ministerie eind 2018 in het kader van de WW fraude hebben afgesproken. De voortgang van de andere genomen maatregelen zullen in uw brief van juni 2019 worden meegenomen. Om deze reden wordt in deze rapportage hier niet verder op ingegaan.

De rapportage is een verdieping van het UWV Jaarverslag 2018 en bevat een feitelijk overzicht van de geconstateerde meldingen en fraudefenomenen uit themaonderzoeken.

In het eerste hoofdstuk beschrijven we het proces van de interne en externe meldingen. Hierbij maken we themonderscheid tussen aanpakwaardige en onderzoekswaardige meldingen. Aan de hand van casuïstiek worden deze termen nader toegelicht. Voorts geeft dit hoofdstuk een overzicht van het aantal interne en externe meldingen met een uitsplitsing naar wet. Daarnaast zal ook worden ingegaan op de zelf gegenereerde meldingen.

Het tweede hoofdstuk geeft een overzicht van de themaonderzoeken die in 2018 zijn uitgevoerd. Daarbij zal ook het proces worden beschreven hoe wij van een idee tot een themaonderzoek komen. In hoofdstuk drie wordt ingegaan op samenwerking met andere partijen.

Tot slot gaat het laatste hoofdstuk in op internationale handhaving en de onderzoeken die we in dat verband uitvoeren.

1. Meldingen over regelovertreding

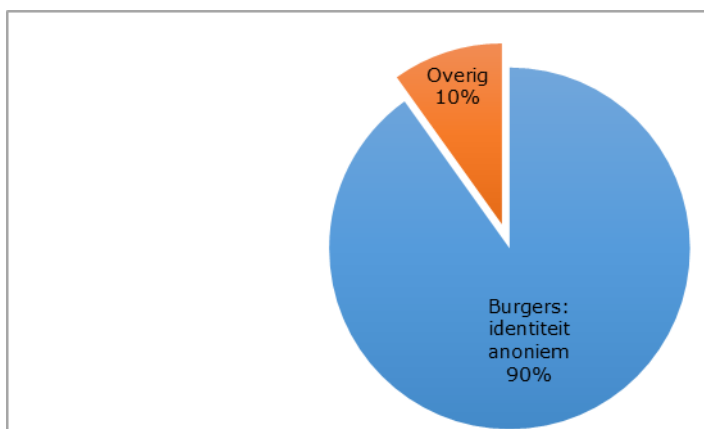
1.1. Proces afhandeling externe en interne meldingen

Binnen UWV wordt onderscheid gemaakt tussen externe en interne meldingen. Alle externe en interne meldingen over het vermoeden van regelovertreding komen bij UWV binnen op een centraal punt. Dit punt is belegd bij het Centraal Meldpunt Fraude (CMF), dat onderdeel is van de directie Handhaving van UWV.

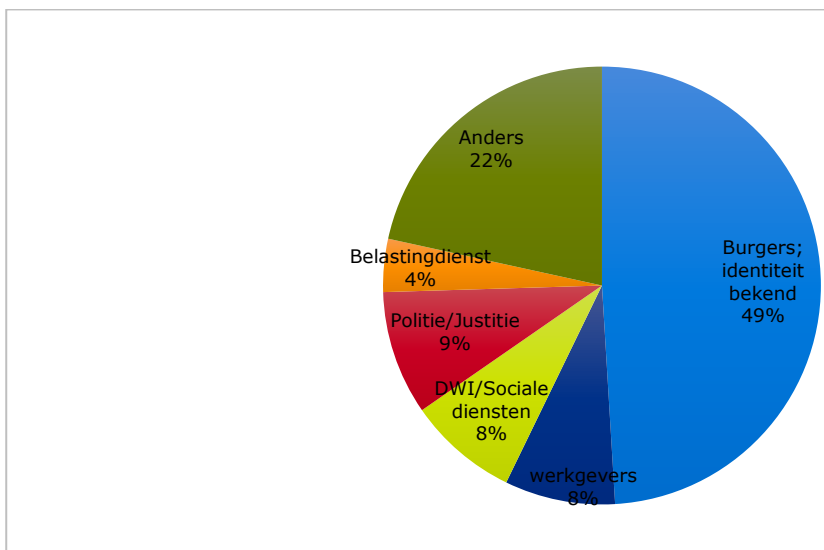
Een externe melding is een vermoeden van regelovertreding door iemand die mogelijk een UWV-uitkering ontvangt. Het betreft meldingen van o.a. burgers, politie, gemeenten, Belastingdienst, Misdaad Anoniem, IND of andere organisaties. Externe meldingen kunnen op de website www.uwv.nl via het fraudemeldformulier, telefonisch of schriftelijk (brief of e-mail) worden gedaan. Dit kan zowel anoniem als niet-anoniem. UWV neemt alle externe meldingen in behandeling.

In 2018 is 90% van het aantal externe meldingen afkomstig van burgers (anoniem). De overige meldingen (10%) zijn afkomstig van burgers die niet-anoniem melden, werkgevers, belastingdienst, politie en justitie, DWI/sociale diensten of anders.

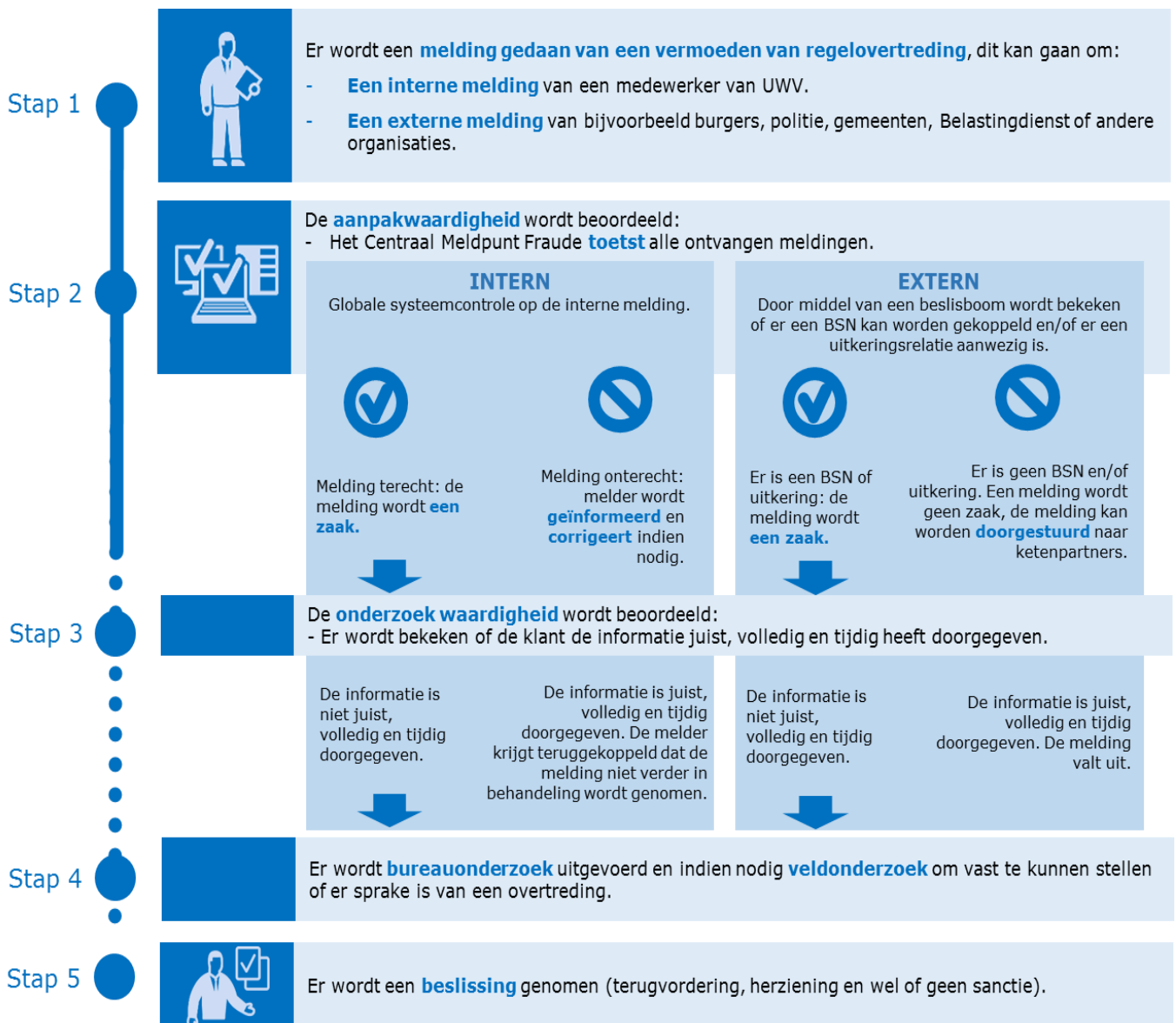
Figuur 1 herkomst externe meldingen

Figuur 2 herkomst externe meldingen categorie overig

Figuur 3 Proces afhandeling externe en interne meldingen

Wanneer medewerkers van UWW een vermoeden van regelovertrading melden bij UWW spreken we over interne meldingen. Vaak zijn deze mogelijke overtradingen door de UWW-medewerker gesignaleerd tijdens de uitvoering van zijn werkzaamheden. Een substantieel deel van de handhavingsactiviteiten speelt zich af binnen de klantprocessen van UWW. Als poortwachter bewaakt UWW rechtmatige toegang tot de uitkering. Met de werkhervattingsfunctie bevorderen we snelle werkhervatting of snel herstel bij ziekte. Het controleren van de inspanningsverplichting hoort ook bij de werkhervattingsfunctie. Vanuit de toezichtfunctie vindt er controle plaats op naleving van de verplichtingen en op mogelijke misstanden. Interne meldingen hebben betrekking op een overtrading van de inlichtingenplicht of op een overtrading van de inspanningsplicht. Onder het overtreeden van de inlichtingenplicht valt bijvoorbeeld het niet doorgeven van werkzaamheden als zelfstandige, (deels) in het buitenland wonen en/of werken, zwart werk, niet of te laat doorgeven dat er nieuwe werkzaamheden zijn bij uitkeringsgerechtigden met een AW- of Ziektewetuitkering of een overige overtrading van de informatieplicht zoals melding vakantie, vrijwilligerswerk of een wijziging in de leefvorm (Toeslagenwet).

Het CMF toetst alle ontvangen externe meldingen met behulp van een digitale beslisboom. Op basis van de beslisboom wordt beoordeeld of de melding door UWW onderzocht kan worden en aanpakwaardig is. Er wordt één jaar teruggekeken, vanaf de datum van de fraudemelding. Een melding is niet aanpakwaardig als bijvoorbeeld geen Burgerservicenummer aan een melding kan worden gekoppeld of wanneer er geen uitkering door UWW is verstrekt. In voorkomende gevallen wordt de melding doorgestuurd naar ketenpartners ter verdere afhandeling. Ter illustratie is in casus 1 een niet aanpakwaardige externe melding beschreven, waarbij te weinig informatie wordt gegeven om te herleiden om welke persoon het gaat. Een interne melding bevat altijd een Burgerservicenummer en er is sprake van een uitkeringsrelatie.

Casus 1 - externe anonieme melding die niet aanpakwaardig is

Het CMF ontvangt een tip per brief. Fragmenten uit deze brief:

- *Heb deze info van mensen die ik totaal niet ken maar die deze persoon of personen goed kennen.*
- *Het gaat namelijk betreft zeer lang tijd afgekeurde mensen waarvan een rond zestig jaar die al ruim 17 jaar is afgekeurd (rug ?) een uitkering geniet, maar een toch enigszins een riant leven leid, alleen uitkering?*
- *Heb ooit naam ... of ... gehoord woont zelfstandig in ..., maar schijnt zelden of nooit thuis te zijn, heeft vriendin woont dicht bij ook uitkering geniet.*
- *Schijnt wel kratten bier en wijn te kunnen tillen, 's avonds veel in ... veel te zijn.*

In de brief staat te weinig informatie aan de hand waarvan het CMF kan herleiden over welke persoon het gaat. Er is geen Burgerservicenummer te koppelen aan de melding en daardoor kan niet geverifieerd worden of er daadwerkelijk een uitkering wordt verstrekt. De melding kan niet verder worden onderzocht en valt uit. We kunnen in dit geval geen aanvullende informatie opvragen bij de externe melder, omdat het hier gaat om een anonieme melding.

1.1.1. Aanpakwaardige meldingen

In 2018 heeft het CMF 8.989 aanpakwaardige externe meldingen (tabel 1) ontvangen en 13.932 aanpakwaardige interne meldingen (tabel 2).

Tabel 1 Aantal ontvangen aanpakwaardige externe meldingen

	2018
WW	1.518
Ziektewet	958
WAO / WAZ / IOW	1.609
WIA	2.733
(o)Wajong	1.035
(n)Wajong	534
TW/combi	602
Totaal	8.989

Tabel 2 Aantal ontvangen aanpakwaardige interne meldingen

	2018
WW	1.963
Ziektewet	4.650
WAO / WAZ / IOW	505
WIA	1.636
(o)Wajong	965
(n)Wajong	1.813
TW/combi	2.400
Totaal	13.932

Casus 2 – aanpakwaardige externe melding

Via het externe fraudemeldformulier op uwv.nl ontvangt het CMF een anonieme melding dat mevrouw ... een eigen bedrijf heeft en werkzaam is in het bedrijf van haar man. Bij het beoordelen van de aanpakwaardigheid kan een Burgerservicenummer aan de naam van de vrouw worden gekoppeld en blijkt dat de vrouw een lopende WW-uitkering heeft. Uit nader onderzoek blijkt dat er bij UWV geen werkzaamheden bekend zijn. Omdat er in de melding aangegeven is dat de werkzaamheden online worden aangeboden is er aanvullend internetonderzoek verricht waaruit inderdaad blijkt dat er werkzaamheden worden verricht.

Vervolgens gaat een inspecteur van UWV met de klant in gesprek. In het gesprek geeft de klant aan inderdaad te hebben gewerkt. Een handhavingsdeskundige beoordeelt uiteindelijk de informatie die uit het onderzoek naar voren is gekomen en oordeelt dat er sprake is van regelovertreding. De klant krijgt een brief waarin het voornemen tot een boete wordt aangekondigd waarop de klant nog kan reageren. Hiervan maakt de klant geen gebruik. Daarom wordt de definitieve boete opgelegd en een terugvordering ingesteld voor de teveel ontvangen WW-uitkering.

Medewerkers van UWV zijn beter in staat een gericht vermoeden van regelovertreding te duiden dan een externe partij. Zij kennen het Burgerservicenummer van de klant, weten zeker dat er sprake is van een uitkering van UWV en zijn op de hoogte van de rechten en plichten die uitkeringsgerechtigden moeten nakomen. Hierdoor is de kwaliteit van de interne meldingen hoog, en leidt vaker tot een maatregel in de vorm van een waarschuwing of een boete dan externe meldingen. Ter illustratie wordt in casus 3 een aanpakwaardige interne melding beschreven.

Casus 3 – aanpakwaardige interne melding

Een medewerker van het Klant Contact Centrum (KCC) van UWV stuurt een interne melding naar het CMF. De melder geeft aan dat de klant vermoedelijk in Polen verblijft. Omdat het een interne melding betreft is het Burgerservicenummer van de klant al bekend en weet het CMF ook meteen dat het om een lopende uitkering gaat. De melding is aanpakwaardig en wordt doorgezet voor verder onderzoek. Uit het verdere onderzoek blijkt dat de klant bij aanvraag van de uitkering heeft aangegeven in Nederland te verblijven. De klant is door een inspecteur uitgenodigd voor een gesprek, maar verschijnt niet en neemt ook geen contact op. Daarom is vervolgens een brief gestuurd waarin de klant wordt verzocht binnen twee weken contact met de inspecteur op te nemen en dat er consequenties zullen volgen wanneer de klant dit niet doet. De klant reageert hier weer niet op. Wel belt er iemand anders namens de klant. Deze persoon is niet gemachtigd, dus er wordt geen informatie verstrekt. Wel wordt aan deze persoon gevraagd om de klant zelf contact op te laten nemen met de inspecteur. De klant doet dit niet. Uit onderzoek van de inspecteur blijkt verder dat de klant niet verblijft op het opgegeven verblijfadres. Dit opgegeven verblijfadres blijkt een woning te zijn van de laatste werkgever (waar de klant tijdens het dienstverband verbleef). Naast dat de inspecteur tijdens zijn onderzoek contact probeert te zoeken met de klant spreekt hij ook met de laatste werkgever van de klant. Deze verklaart dat de klant al voor de eerste WW-dag is teruggegaan naar Polen. Uit het onderzoek van de inspecteur blijkt verder dat de klant bij de WW-aanvraag hulp heeft gehad van een adviesbureau. Dit alles leidt ertoe dat de WW-uitkering wordt ingetrokken vanaf de start van de WW-uitkering. De klant krijgt een brief waarin het voornemen tot een boete wordt aangekondigd, maar reageert hier niet op. De teveel betaalde uitkering wordt teruggevorderd en er wordt een definitieve boete opgelegd.

1.1.2. Onderzoekwaardige zaken

Na de eerste beoordeling door het CMF worden de aanpakwaardige meldingen voorzien van een zaaknummer en aangeboden voor verder onderzoek. Hiervoor wordt de onderzoekswaardigheid van de zaak beoordeeld. Zaken zijn niet onderzoekswaardig als blijkt dat de klant de informatie juist, volledig en tijdig heeft doorgegeven. Als dat niet het geval is, wordt met bureauonderzoek beoordeeld of aanvullend veldonderzoek nodig is. Uit het bureauonderzoek kan blijken dat de overtreding geconstateerd kan worden zonder aanvullend veldonderzoek. Bij de overweging of aanvullend veldonderzoek nodig is, wordt rekening gehouden met de bij UWV berustende bewijslast. Het aannemelijk maken van feiten en omstandigheden blijkt vaak onvoldoende. De bewijslast verschuift steeds meer naar (wettelijk) overtuigende bewijsvoering. UWV maakt in dat kader gebruik van de mogelijkheid om bewijs te 'stapelen'. Geconstateerde feiten zijn in dat geval op zichzelf nog geen overtuigend bewijs, maar door veel van deze constatering bij elkaar op te tellen – te stapelen – is het totale bewijs overtuigend in een eventueel verdere procedure.

Tijdens het bureauonderzoek wordt gebruik gemaakt van gegevens in de beschikbare systemen van UWV. Het kan ook noodzakelijk zijn om met een internetonderzoek openbare bronnen te raadplegen. Dit doet UWV met speciaal opgeleide medewerkers die toegang hebben tot het iRN (internet Research Network), een besloten netwerk infrastructuur dat onderdeel is van de Nationale Politie, waarbij de identiteit van de onderzoeker niet wordt prijsgegeven. De informatie die via het iRN-onderzoek wordt verzameld op internet wordt forensisch geborgd vastgelegd, zodat het beschikbaar is voor juridische en democratische toetsing. Indien aanvullend veldonderzoek nodig is, maakt de inspecteur een onderzoeksopzet. Tijdens het veldonderzoek spreekt de inspecteur in elk geval met de klant en indien nodig ook met bijvoorbeeld getuigen en de (ex-)werkgever. Een gesprek met de klant kan op een UWV kantoor plaatsvinden, bij de klant thuis of op een andere locatie. De inspecteur beoordeelt per geval en aan de hand van het protocol huisbezoeken waar hij de klant wil spreken.

Wanneer tijdens het veldonderzoek een gegrond vermoeden ontstaat van regelovertreding en de klant zich onbereikbaar houdt, schorst UWV de betaling van de uitkering. Zo wordt de eventuele schadelast beperkt. De klant heeft tijdens de schorsingsperiode een reactietermijn waarin UWV het onderzoek voortzet. Na het verstrijken van de reactietermijn neemt UWV een beslissing over de voortzetting of beëindiging van de uitkering.

Tabel 3 Onderzochte zaken (externe meldingen) *

	2018 Doorgezet voor verder onderzoek
WW	593
Ziektewet	345
WAO / WAZ / IOW	815
WIA	1.281
(o)Wajong	468
(n)Wajong	199
TW/combi	396
Totaal	4.097

* Met een zaak wordt hier bedoeld de onderzoekwaardige meldingen.

Casus 4 – externe melding valt uit na bureauonderzoek

Het Centraal Meldpunt Fraude (CMF) ontvangt een externe melding over een klant van UWV die naast zijn WIA-uitkering ook inkomsten heeft als zelfstandige. De melding is aanpakwaardig omdat er een Burgerservicenummer gekoppeld kan worden aan de melding. Er is ook een uitkeringsrelatie met UWV.

Er wordt een bureauonderzoek gestart, waarbij de beschikbare systemen van UWV worden gecontroleerd. Uit dit onderzoek blijkt dat in een gespreksverslag van de arbeidsdeskundige staat dat de klant als zelfstandig ondernemer wil starten. Ook in latere gesprekken is dit onderwerp aan de orde gekomen. Het blijkt dat de klant de informatie juist, volledig en tijdig aan UWV heeft doorgegeven. Er is derhalve geen overtreding van de inlichtingenplicht begaan. De zaak wordt niet aangeboden voor veldonderzoek.

Tabel 4 Onderzochte zaken (interne meldingen) *

	2018 Doorgezet voor verder onderzoek
WW	1.752
Ziektewet	2.896
WAO / WAZ / IOW	465
WIA	1.353
(o)Wajong	1.059
(n)Wajong	1.602
TW/combi	1.339
Totaal	10.466

* Met een zaak wordt hier bedoeld de onderzoekwaardige meldingen.

1.1.3. Beslissing

Het onderzoek wordt afgesloten met een beslissing. Bij een overtreding van de inlichtingenplicht wordt het teveel betaalde uitkeringsbedrag teruggevorderd. Sommige informatie moet de klant spontaan melden en sommige informatie op verzoek van UWV. Afhankelijk van het type overtreding, wordt een boete, een maatregel of een waarschuwing opgelegd. De persoonlijke en financiële omstandigheden van de uitkeringsgerechtigde wegen mee in de zwaarte van de sanctie. Indien de overtreding valt onder de Aanwijzing sociale zekerheidsfraude kan UWV aangifte doen bij het Openbaar Ministerie (OM). Ter voorbereiding hierop maakt een Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) van UWV Proces-Verbaal op. De interne melder wordt geïnformeerd over de beslissing. Vanwege de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ontvangt de externe melder geen informatie over het resultaat van de afhandeling.

Tabel 5 Beslissingen onderzoek (externe meldingen) *

	2018 Sanctie opgelegd	2018 Geen sanctie opgelegd
WW	342	23
Ziektewet	152	9
WAO / WAZ / IOW	405	60
WIA	581	82
(o)Wajong	157	100
(n)Wajong	86	51
TW/combi	173	51
Totaal	1.896	376

Tabel 6 Beslissingen onderzoek (interne meldingen)

	2018	2018
	Sanctie opgelegd	Geen sanctie opgelegd
WW	1.355	90
Ziektewet	2.445	148
WAO / WAZ / IOW	274	72
WIA	875	206
(o)Wajong	459	539
(n)Wajong	1.049	518
TW/combi	944	350
Totaal	7.401	1.923

1.1.4. Aard van de overtreding

Zoals de tabellen hieronder weergegeven is de aard van de overtreding bij de externe meldingen vaak het verzwijgen van wit of zwart werken. Bij de interne meldingen is 67% van de aard van de overtreding het verzwijgen van wit werken.

Tabel 7 aard van de overtreding (externe meldingen)

	WAO- WAZ-IOW	ZW	WW	WIA	WAJONG	TW	NWJ	Totaal
Niet doorgeven van vakantie	4%	14%	9%	6%	3%	2%	4%	6%
Onjuiste opgave samenlevingsvorm	1%	1%	1%	2%	0%	30%	0%	4%
Verblijf buitenland anders dan vakantie	4%	7%	29%	3%	2%	3%	4%	9%
Verzwegen Wit werken*	22%	33%	30%	35%	28%	19%	47%	30%
Verzwegen zwart werken	55%	33%	22%	39%	52%	22%	34%	38%
Verzwijgen inkomsten partner	0%	0%	1%	0%	1%	13%	1%	2%
Verzwijgen overige inkomsten	12%	12%	6%	15%	13%	12%	9%	12%
Overig	0%	1%	2%	0%	0%	0%	0%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

* Onder verzwijgen wit werken vallen zaken waarvan de inkomsten wel bekend zijn (bij bijv. SUWI-partners) maar die niet niet of te laat aan UWV zijn doorgegeven. Deze inkomsten staan niet in de systemen geregistreerd. Voorbeelden hiervan zijn werkzaamheden als zelfstandige of overige niet- verzekeringsplichtige werkzaamheden.

Tabel 8 aard van de overtreding (interne meldingen)

	WAO- WAZ-IOW	ZW	WW	WIA	WAJONG	TW	NWJ	Totaal
Niet doorgeven van vakantie	1%	0%	46%	1%	0%	0%	0%	6%
Onjuiste opgave samenlevingsvorm	2%	0%	2%	1%	3%	28%	0%	5%
Verblijf buitenland anders dan vakantie	4%	0%	9%	2%	1%	1%	1%	2%
Verzwegen Wit werken	82%	63%	38%	89%	88%	30%	97%	67%
Verzwegen zwart werken	4%	0%	2%	1%	1%	0%	0%	1%
Verzwijgen inkomsten partner	1%	0%	1%	1%	4%	31%	0%	5%
Verzwijgen overige inkomsten	4%	0%	2%	5%	2%	8%	0%	2%
Te late herstel melding	0%	36%	0%	0%	0%	1%	0%	11%
Overig	2%	1%	1%	1%	2%	0%	1%	1%
Eindtotaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

1.2. Zelf gegenereerde meldingen (data-analyse)

Zelf gegenereerde meldingen zijn meldingen, gegenereerd door de directie Handhaving, op basis van risicoanalyses. Daar waar interne en externe meldingen reactief van aard zijn (de directie Handhaving ontvangt een melding en gaat hiermee aan de slag) zijn zelf gegenereerde meldingen proactief: ze worden door de directie Handhaving zelf gegenereerd. Risicoanalyses brengen de risico's in kaart in termen van de kans op regelovertreding bij de klant. Dat een klant hoog scoort op de risicofactoren wil echter niet zeggen dat er ook sprake is van regelovertreding. Uitkeringsgerechtigden die hoog scoren op risicofactoren die samenhangen met een bepaald fraudefenomeen worden geselecteerd voor controle. De zelf gegenereerde meldingen vormen een belangrijk onderdeel van de onderzoeken binnen een thema. In het volgende hoofdstuk gaan we nader in op de themaonderzoeken.

Er zijn drie soorten zelf gegenereerde meldingen:

1. *Risicoselectie signalen op basis van regressie-analyse*
Hierbij wordt gebruik gemaakt van een analysetechniek op basis van kansverhoudingen. Dit heet logistische regressie. Deze techniek wordt gebruikt om uitkeringsgerechtigden te selecteren voor controles. De logistische regressie rekent op basis van risicofactoren de kans op regelovertreding uit. Deze selectie is niet gericht op een bepaald fraudefenomeen. Een voorbeeld waarbij gebruik wordt gemaakt van regressie-analyse zijn de telefonische controles door het Klant Contact Center. Met deze telefonische controles wordt de controlebeleving verhoogd en heeft een preventieve werking. Hierbij wordt gebeld naar klanten van alle uitkeringswetten, met uitzondering van de Wajong en Ziektewet. Er worden jaarlijks 80.000 signalen geselecteerd waarvan er 45.000 klanten per jaar worden gebeld. Op basis van het bescrpt wordt bepaald of er een signaal naar de directie Handhaving gaat. Als dat het geval is volgt een gesprek met een inspecteur. Indien regelovertreding wordt geconstateerd, wordt de teveel betaalde uitkering teruggevorderd en een sanctie opgelegd.
2. *Risicoselectie op basis van expertkennis*
In een CRSA (Control Risk Self Assessment) sessie met experts uit het veld worden risicofactoren die samenhangen met een fraudefenomeen beschreven en gescoord. Deze methodiek wordt toegepast bij de themaonderzoeken. In het volgende hoofdstuk wordt hierop nader ingegaan. Een voorbeeld waarbij gebruik wordt gemaakt van risicoselectie op basis van expertkennis is het themaonderzoek naar gefingeerde dienstverbanden. Bij gefingeerde dienstverbanden doet een aanvrager van een uitkering zich (met hulp van een faciliterende werkgever) voor als een werknemer terwijl hij dat feitelijk niet is. Door de modus operandi te bestuderen zijn een aantal fraudefactoren beschreven die toegepast worden in een risicomodel.
3. *Bestandsvergelijking*
Bij bestandsvergelijking worden bestanden aan elkaar gekoppeld op zoek naar 'hits'. Deze methodiek wordt ook bij themaonderzoeken gebruikt.

Casus 6 –zelf gegenereerde melding

Van verschillende divisies binnen UWV ontving de directie Handhaving signalen dat gefingeerde dienstverbanden worden gecreëerd zodat personen die daar geen recht op hebben, in aanmerking kunnen komen voor een (vangnet)ziektewetuitkering of een zwangerschapsuitkering (WAZO). Het betreft mensen met een beperkt arbeidsverleden die, kort nadat zij een dienstverband zijn aangegaan, ziekgemeld worden en lang ziek blijven en soms zelfs doorstromen in de Wet wek en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). Bij de WAZO gaat het om vrouwen die kort na aanvang van een dienstverband een WAZO-uitkering aanvragen en zich daarna ziekmelden.

Om meer zicht te krijgen op het risico en mogelijke risicofactoren te beschrijven, is er met een aantal verschillende functionarissen een risicosessie gehouden. De risicofactoren zijn vervolgens toegepast op de uitkeringspopulatie van UWV. De klanten die hieruit naar voren kwamen zijn onderzocht. Indien hieruit bleek dat er sprake was van regelovertreding is de teveel betaalde uitkering teruggevorderd en is een sanctie opgelegd. Nadat alle zaken zijn onderzocht wordt de gemaakte risicoselectie geëvalueerd. De bevindingen worden gebruikt om de risicoselectie voor vervolgonderzoeken aan te scherpen.

---

2. Themaonderzoeken

We doen ook onderzoek naar meer georganiseerde en grootschalige fraude. Het gaat hier met name om gerichte onderzoeken en controles naar georganiseerd en grootschalig misbruik van uitkeringen of subsidies, dan wel om risico-assessments of pilots bijvoorbeeld in de vorm van dossierstudies, verkenningen in het veld of andere vormen van kwalitatief of kwantitatief onderzoek die licht moeten werpen op de omvang, aard en samenstelling van specifieke fraudefenomenen of thema's. Ook volgen hieruit vaak adviezen aan de verschillende UWV-onderdelen, de ketenpartners en het ministerie.

2.1. Proces themaonderzoeken

2.1.1. Ontwikkelen van Thema's

Ideeën voor het onderzoeken van een fraudefenomeen kunnen overal vandaan komen. Medewerkers van UWV kunnen een idee aandragen, ketenpartners, maar ook politieke of media-aandacht over een bepaald onderwerp kan leiden tot het onderzoeken van een fraudefenomeen. In de praktijk komen veel ideeën bij de medewerkers van de directie Handhaving vandaan, die in de uitvoering van hun werk tegen een bepaald fenomeen aanlopen. De directie Handhaving bepaalt tijdens de intake op basis van knock-out criteria of er voor het idee een zogenoemde prioriteringsmethode kan worden gemaakt. Dit is een proces waarin geïdentificeerde risico's worden geprioriteerd. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico (kans x impact) en de uitvoerbaarheid van het onderzoek. Hierbij worden criteria gescoord zoals of er data beschikbaar is die mag worden gebruikt, de politieke relevantie, klantbeleving, juridisch knelpunten en omvang van de potentiële schade. Op basis van de informatie uit de prioriteringsmethode wordt besloten of er, een vooronderzoek naar het risico wordt gedaan of dat het idee naar de no-go-list wordt verplaatst. Op dit moment wordt dus op basis van het geschetste risico bepaald of dit risico hoog genoeg is om capaciteit in te zetten voor een vooronderzoek. Om dit besluit eenvoudiger te maken ontwikkelt de directie Handhaving in 2019 een dashboard waarin alle risico's worden geplotted qua risicoscore (uit de prioriteringsmethode), zodat de directie Handhaving zich beter kan richten op de risico's met de hoogste score. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de risico's die UWV mogelijk in een thema gaat onderzoeken.

2.1.2. Vooronderzoek

Als een vooronderzoek wordt uitgevoerd wordt dieper ingegaan op de juridische vraagstukken en de beschikbaarheid van data (omdat deze bijvoorbeeld bij een ketenpartner moet worden opgevraagd). Het vooronderzoek leidt tot een onderzoeksvoorstel. Hierin kan een voorstel staan om:

- Een themaonderzoek te ontwikkelen en uit te voeren op het fraudefenomeen;
- Een pilot uit te voeren met een deel van de populatie en in deze pilot een hypothese te toetsen;
- Te wachten met het themaonderzoek; of
- Geen themaonderzoek naar het fenomeen uit te voeren.

Tot slot volgt de beslissing of het voorstel uit het vooronderzoek wordt overgenomen. Hierbij speelt onder andere de beschikbare personele capaciteit een rol. Bij een positief besluit wordt de werkinstructie opgesteld, systemen gereed gemaakt en worden medewerkers geïnstrueerd. Daarna kunnen de onderzoekers de zaken daadwerkelijk gaan onderzoeken. De werkwijze bestaat uit bureau- en veldonderzoek en sluit daarmee aan op de werkwijze bij interne en externe meldingen. Ook hiervoor geldt dat als regelovertreding wordt vastgesteld de teveel betaalde uitkering wordt teruggevorderd en een sanctie wordt opgelegd.

2.1.3. Onderzoeks- en analyseteams

Binnen de directie Handhaving zijn onderzoeks- en analyseteams ingericht die in gezamenlijkheid met de andere divisies binnen UWV risico's ophalen op een bepaalde wet. Deze onderzoeks- en analyseteams vullen meerdere formats in die worden geprioriteerd. Samen met de divisies wordt dan een keuze gemaakt welk risico verder wordt onderzocht.

2.1.4. Integraal afwegingskader

Momenteel werkt uw ministerie samen met UWV aan een integraal afwegingskader. Dit integraal afwegingskader zal ons huidige afwegingskader (prioriteringsmethode) verder professionaliseren en verbeteren, zodat we de geïdentificeerde frauderisico's beter kunnen wegen en prioriteren. Het integraal afwegingskader stelt ons in staat om vervolgens heldere beleidskeuzes te maken over de inzet van mensen en middelen voor de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringen en subsidies. De verwachting is dat het afwegingskader eind 2019 gereed zal zijn. Het afwegingskader zal in de volgende signaleringsbrief worden meegenomen.

2.2. Themaonderzoeken in 2018

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de themaonderzoeken die we hebben uitgevoerd in 2018. De resultaten¹ van de themaonderzoeken zijn benoemd in het jaarverslag 2018 van UWV.

We hebben thema's onderverdeeld in drie domeinen:

- Fraude als gevolg van administratieve fouten
- Inkomensfraude
- Fraude rondom verblijf en beschikbaarheid

2.2.1 Fraude als gevolg van administratieve fouten

In het domein 'administratieve fouten' bevinden zich fraudefenomenen waarbij te veel uitkering wordt betaald of de uitkering onterecht wordt verstrekt als gevolg van (on)bekende informatie over de klant.

2.2.1.1 Fraude door manipulatie polisgegevens

Door digitalisering wordt er steeds meer gebruik gemaakt van de gegevens uit de polisadministratie. De kans op fraude via de digitale weg neemt hierdoor toe. Hieronder volgt een aantal themaonderzoeken die betrekking hebben op fraude in de polisgegevens.

Gefingeerde dienstverbanden

UWV doet onderzoek naar dienstverbanden die alleen op papier bestaan en op basis waarvan onterecht een uitkering wordt geclaimd. UWV ontvangt hierover concrete meldingen en heeft halverwege het jaar ook dataonderzoek gedaan op basis van risicoprofielen. Met name bij het bestand van de Ziektewet heeft dit een aantal zeer concrete signalen opgeleverd.

Opvoeren dienstverband met terugwerkende kracht

In aanvulling op het onderzoek naar gefingeerde dienstverbanden is UWV in mei 2018 gestart met onderzoek naar het opvoeren van een dienstverband met terugwerkende kracht door bedrijven en administratiekantoren. Hiervoor is data uit de polisadministratie gebruikt. Het onderzoek heeft een aantal gefingeerde dienstverbanden aan het licht gebracht die UWV samen met de Inspectie SZW verder onderzoekt.

Wijzigen inkomstenverhouding directeur Groot Aandeelhouder (DGA) in de polisadministratie

Sinds 2017 doet UWV jaarlijks onderzoek naar directeur-grotaandeelhouders (DGA's) die hun inkomstenverhouding in de polisadministratie wijzigen om zo in aanmerking te komen voor een WW-uitkering. Bij een DGA-loon is er meestal geen sprake van een dienstbetrekking en daarmee ook geen recht op een uitkering. Er wordt hierbij specifiek gekeken naar het opvoeren van een dienstverband met terugwerkende kracht door bedrijven en administratiekantoren. Uit het themaonderzoek blijkt dat er regelmatig sprake was van inkomstenverhoudingen die gebaseerd waren op een managementovereenkomst, en dat die managementovereenkomst in veel gevallen wel als dienstbetrekking moeten worden aangemerkt.

Inkomstenverhoging voor beoordeling WIA

Het doel van dit thema is het in kaart brengen van de omvang en aard van het fenomeen. Binnen dit thema is daarom onderzocht of er een plausibele verklaring voor is dat een aantal werkgevers met terugwerkende kracht de inkomstenopgaven van werknemers verhoogt kort voordat een WIA-uitkering wordt aangevraagd. Is die verklaring er niet, dan betreft het mogelijke een fictieve verhoging die alleen in de polisadministratie is ingevoerd, maar niet overeenkomt met het werkelijke door klant verkregen loon. De polisadministratie is dan mogelijk met terugwerkende kracht verhoogd om een hogere WIA-uitkering te krijgen. Op basis van de huidige resultaten is het fenomeen is niet aangetoond omdat er in de meeste gevallen een plausibele verklaring voor de looncorrectie is gevonden.

2.2.1.2 Overige administratieve fraudevormen

Basisregistratie inkomen

UWV wil inzicht krijgen in de aard en omvang van het risico dat uitkeringsgerechtigden inkomsten uit 'winst uit onderneming' en uit 'resultaat uit overige werkzaamheden' niet opgeven aan UWV. UWV wil ook weten wat de achtergronden en motieven hiervan zijn. In september 2018 is UWV gestart met een pilot Basisregistratie inkomen (BRI) waarin niet alleen preventief, maar zo nodig ook repressief wordt optreden.

Faillissementen

UWV doet op basis van uitkeringsignalen onderzoek naar verdachte aanvragen voor een faillissementsuitkering. Het betreft onderzoek naar uitkeringen die nog niet tot betaling zijn gekomen en naar uitkeringen die al lopen. De onderzoeken leiden tot besparingen en/of terugvorderingen. Nu het in Nederland economisch beter gaat, neemt het aantal faillissementsuitkeringen af en daarmee ook het aantal meldingen van mogelijk onterecht aangevraagde faillissementsuitkeringen. Daarnaast worden meerdere zaken door veranderingen in de jurisprudentie niet langer als onrechtmatig bestempeld.

---

¹ Totaal aantal opgelegde boetes, het totale bedrag dat is teruggevorderd en de besparing op de uitkeringslasten.

DigiD

Uitkeringen van UWV worden digitaal aangevraagd met gebruikmaking van een DigiD. Als is ingelogd met een DigiD kan UWV er in beginsel vanuit gaan dat de aanvraag is ingevuld door de uitkeringsgerechtigde of degene aan wie de uitkeringsgerechtigde de DigiD-gegevens ter beschikking heeft gesteld. De gebruikersnaam en het wachtwoord van DigiD zijn strikt persoonlijk. Bij identiteitsfraude wordt misbruik gemaakt van gestolen identiteitsgegevens. Het fenomeen 'identiteitsfraude' als gevolg van onrechtmatig gebruik van DigiD-gegevens door derden wordt onderzocht in het thema DigiD. Bij onrechtmatig gebruik van de DigiD-gegevens is er geen toestemming van de klant om de gegevens te gebruiken en weet de klant niet dat er een uitkering op diens naam is aangevraagd.

Detentie

In alle uitkeringswetten die het UWV uitvoert is opgenomen dat een werknemer geen recht op een uitkering heeft van wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen. De uitkeringsgerechtigde moet dit zelf melden en daarnaast ontvangt UWV hierover een signaal van Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Wij gaan er vanuit dat dit proces 95% sluitend is. Onderzoeken hebben aangetoond dat het huidige proces rondom detentiemeldingen kwetsbaarheden bevat, waardoor niet van alle gedetineerden de uitkering beëindigd wordt. Het probleem dat zich voordoet is dat niet voor alle gedetineerde klanten een melding ter afhandeling bij UWV binnenkomt, omdat bijvoorbeeld het verblijf in detentie door de klanten zelf niet wordt gemeld en de melding van DJI door het meldingenproces intern UWV niet juist wordt verwerkt. Dit heeft tot gevolg dat in deze gevallen de uitkering onterecht blijft doorlopen tijdens detentie. UWV is momenteel bezig het detentiemeldingenproces te verbeteren. Tevens is themaonderzoek gestart naar het verwerken van detentiemeldingen.

2.2.2 Inkomensfraude

In het domein 'inkomen' bevinden zich fraudefenomenen waarbij een te hoge uitkering wordt verstrekt doordat naast de uitkering inkomsten worden verkregen.

Persoonsgebonden budget zorgverleners (PGB)

Er zijn uitkeringsgerechtigden die naast hun uitkering inkomsten hebben uit arbeid als zorgverlener, betaald vanuit een persoonsgebonden budget. Dat is toegestaan, mits de genoten inkomsten ook aan UWV worden opgegeven voor verrekening met de uitkering. In het derde kwartaal van 2018 is UWV gestart met onderzoek naar mogelijk misbruik van deze inkomsten. Bij constatering van moedwillige fraude wordt er opgetreden.

Hennep

UWV doet onderzoek naar inkomsten uit hennepcultuur bij uitkeringsgerechtigden. In 2018 is de werkwijze verbeterd en de contacten versterkt met andere instanties die ruimingen van hennepplantages bij UWV melden. Dit heeft ertoe geleid dat UWV de meldingen sneller dan voorheen kan afhandelen.

Criminele activiteiten

In november 2018 is UWV gestart met het thema 'Criminele activiteiten'. Het doel is inzicht te krijgen in de aard en omvang van de risico's met betrekking tot klanten van UWV die naast hun uitkering criminele activiteiten hebben verricht en daaruit inkomsten hebben ontvangen. Ook willen we de (on)mogelijkheden voor UWV rond dit soort meldingen in kaart brengen.

Erotiek

Na een succesvolle pilot onderzoekt UWV de aard en omvang van fraude binnen de sector erotiek en gaat na in hoeverre UWV een rol kan spelen in het signaleren van misstanden in deze sector. De resultaten zijn wisselend. Uit een nadere analyse moet blijken in welke vorm UWV dit thema moet voortzetten. UWV voert momenteel in de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI) gesprekken om gezamenlijk een verkennend interventieteam Erotiek in te richten.

2.2.3 Fraude rondom verblijf en beschikbaarheid

In het domein 'verblijf en beschikbaarheid' bevinden zich fraudefenomenen omtrent verblijf in het buitenland en omtrent beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt waardoor de uitkering onterecht is of wordt verstrekt.

Gezondheidsfraude

Een klant pleegt gezondheidsfraude als hij, zonder dat te melden bij UWV, activiteiten vertoont die niet passen bij de door ons vastgestelde belastbaarheid. Als er sprake is van vermoedelijke gezondheidsfraude, dan verstrekt UWV deze informatie voor een (her)beoordeling door een verzekeringsarts. In 2018 is UWV gestart met trainingen om medewerkers van de divisie Sociaal-Medische Zaken meer fraudebewust te maken en met het optimaliseren van het werkproces. Verder is gestart met het opsporen van mogelijke gezondheidsfraude met behulp van data-analyse.

---

3. Samenwerking met andere partijen

3.1. Activiteiten in RIEC-verband

Op 19 maart 2018 is UWV toegetreden tot het samenwerkingsconvenant van de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) en het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC). Deze samenwerkingsverbanden hebben als doel ondersteuning te bieden aan hun convenantpartners bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. In deze samenwerkingsverbanden werken gemeenten, provincies, Openbaar Ministerie, Nationale Politie, Belastingdienst, Belastingdienst/Toeslagen, Douane, Fiscale inlichtingen en opsporingsdienst (FIOD), Inspectie SZW, Koninklijke Marechaussee, Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en UWV samen. We hebben binnen de RIEC's en het LIEC gesprekken gevoerd om de samenwerking verder vorm te geven. Bij het uitwisselen van gegevens stuiten we momenteel op problemen.

3.2. Activiteiten in LSI verband

Bij de interventieactiviteiten van de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI) wordt samen met Inspectie SZW, de Belastingdienst, SVB, gemeenten, de Immigratie- en naturalisatiedienst, het Openbaar Ministerie en de politie in interventieteams geopereerd. Deze bestuursorganen werken in interventieteams samen in het toezicht op misbruik en oneigenlijk gebruik in de sociale zekerheid, het ontduiken van belastingen en het tegengaan van overtredingen van de arbeidswetgeving. De samenwerking houdt in dat gezamenlijk in een branche of stedelijk gebied controles worden uitgevoerd. De afspraken over de samenwerking zijn in een convenant vastgelegd. In 2018 zijn in totaal 11 projecten afgesloten. Het ging onder andere om projecten op recreatieterreinen, adres gerelateerde en wijkgerichte projecten.

In 2018 is gestart met een verkenning van een LSI aanpak in de erotische branche en voor gastouderbureaus. Daarnaast is als gevolg van de aandacht voor de WW-fraude door arbeidsmigranten vanaf september 2018 gestart met het vormgeven van een LSI aanpak voor de aanpak van de problematiek met arbeidsmigranten en tussenpersonen. In dit project staat de problematiek rondom adresfraude met tussenpersonen, tezamen met de aanpak hiervan, centraal. De LSI-aanpak houdt in dat er actief opgetreden wordt tegen fraude met WW-uitkeringen, belasting- en premiefraude, misbruik van Toeslagen Belastingdienst, malafide faciliteerders (tussenpersonen) en overige daarmee samenhangende misstanden.

3.2.1. Lokale interventieactiviteiten

Naast de landelijk georganiseerde interventieactiviteiten die veelal via het LSI georganiseerd worden, heeft UWV in 2018 ook deelgenomen aan meerdere lokale interventieactiviteiten, veelal op initiatief van gemeenten. Ze richten zich voornamelijk op malafide bedrijvigheid in de horeca, de detailhandel en de garagebranche.

3.3. AMU convenanten

Naast het LSI en het LIEC/RIEC Convenant is UWV partij binnen het AMU convenant. AMU staat voor Aanpak Malafide Uitzendbureaus. Convenantpartner zijn de Belastingdienst, Inspectie SZW en UWV. Voorheen was dit onderdeel van het LSI. In 2018 is hier echter een aparte samenwerking voor opgericht. De samenwerking is gericht op de aanpak van malafide uitzendbureaus.

3.4. Sociale Verzekeringsbank

Regelovertreding bij UWV kan uiteindelijk gevolgen hebben voor afgeleide rechten van de SVB (Algemene Kinderbijslagwet (AKW) en Algemene Ouderdomswet (AOW)). Beëindiging van een uitkering met terugwerkende kracht kan leiden tot onterechte opbouw van AOW of onterechte uitbetaling van AKW omdat deze mutaties niet zichtbaar zijn in de polisadministratie. Gegevensuitwisseling tussen UWV en SVB maakt het voor de SVB mogelijk om de kinderbijslag te beëindigen en de AOW verzekering aan te passen. Begin 2019 heeft een eerste gegevenslevering plaatsgevonden. UWV en de SVB bezien een structurele gegevensuitwisseling.

4. Internationaal

Bepaalde vormen van fraude kennen een grensoverschrijdende component. De controlemogelijkheden voor Nederlandse uitvoeringsorganisaties zijn in het buitenland beperkt, omdat het toezichthouderschap alleen van betekenis is in nationaal verband. Ondanks de beperkte mogelijkheden tot controle handhaaft UWV ook over de landsgrenzen heen. Het Interventieteam Buitenland (ITB) voert controles uit bij uitkeringsgerechtigden die woonachtig zijn in het buitenland. Het Internationaal Bureau Fraude-informatie (IBF) coördineert op verzoek van gemeenten, UWV en sociale zekerheidsinstellingen in het buitenland bestuursrechtelijk onderzoek naar vermogen, inkomen of verblijf in het buitenland. Het ITB en het IBF dragen gezamenlijk bij aan de bestrijding van grensoverschrijdende fraude en regelovertreding.

4.1. Onderzoek door het Interventieteam Buitenland

Een risicomodel met daarin kenmerken van controles uit het verleden selecteert een aantal landen waar de kans groot is dat er onregelmatigheden worden geconstateerd. De selectie wordt aangevuld met kennis van betrokken professionals. Een land waarvoor een negatief reisadvies wordt afgegeven door het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt bijvoorbeeld niet bezocht. De politieke context kan juist reden zijn een bepaald land wel te bezoeken.

Externe of interne meldingen met een internationaal aspect worden aangeboden aan het ITB voor verder onderzoek. Meldingen met een internationaal aspect zijn meldingen waarbij de klant volgens de bij UWV bekende gegevens in Nederland woont, maar uit de melding blijkt dat de klant woont of verblijft in het buitenland. Het ITB bezoekt ook uitkeringsgerechtigden waarvan bekend is dat zij in het buitenland wonen. In die situatie gaat het om uitkeringen die zijn geëxporteerd. De wijze waarop het onderzoek in het buitenland wordt uitgevoerd is gelijk aan een onderzoek in Nederland. In het buitenland is UWV geen toezichthouder. Er kunnen geen gegevens worden gevorderd bij uitkeringsgerechtigden of bij bedrijven in het buitenland.

Casus 7 –Onderzoek klant door ITB

Tijdens een onderzoek bij een klant in het buitenland bleek dat de klant schilderijen maakte. Bij het gesprek is hiernaar gevraagd. Vervolgens bleek dat klant in de zomermaanden haar schilderijen exposeerde en verkocht op (kunst)markten. Deze activiteiten en de daaruit verworven inkomsten waren niet gemeld bij UWV. Dit leidde tot een terugvordering van ten onrechte verstrekte uitkering en het opleggen van een boete.

In 2018 zijn in totaal 554 dossieronderzoeken gedaan ter voorbereiding en verrijking van 504 uitgevoerde controles/huisbezoeken. Er werden 87 keer (17,3%) onregelmatigheden geconstateerd waarover is gerapporteerd. Het resultaat van de afhandelingen zijn onderdeel van de cijfers bij de interne en externe meldingen.

4.2. Onderzoek door het Internationaal Bureau Fraude-informatie

Een onderzoek door het IBF start altijd met een verzoek tot onderzoek van een opdrachtgever. IBF voert opdrachten uit voor UWV, gemeenten, SVB en sociale zekerheidsinstellingen in het buitenland. De opdrachtgevers moeten bij het verzoek tot een onderzoek rekening houden met proportionaliteit en subsidiariteit. Het IBF beoordeelt de ontvangen aanvraagformulieren op volledigheid, op een heldere vraagstelling en verrijkt daar waar nodig. De onderzoeksmogelijkheden en het vervolgtraject worden teruggekoppeld aan de aanvrager. Hierbij geldt dat hoe vollediger de informatie bij de aanvraag is, hoe groter de kans is op een succesvol onderzoek. De duur van het feitelijke onderzoek in het buitenland verschilt per land en is van een aantal factoren afhankelijk. Bij het onderzoek wordt gebruik gemaakt van openbare en niet-openbare bronnen. Welke bronnen gebruikt kunnen worden verschilt per land. Een onderzoek wordt afgesloten met een rapport en dat wordt met de bewijsstukken en een vertaling opgeleverd aan de opdrachtgever. Zodra de opdrachtgever het onderzoeksresultaat heeft ontvangen kan er bij het IBF om advies worden gevraagd over de vervolgstappen.

Tabel 9 Aantal ontvangen verzoeken door het IBF naar land*

	2018
Nederland	1.274
België	577
Duitsland	98
Engeland	4
Overig	46
Totaal	1.999

*Het gaat hierbij om onderzoeken die IBF doet voor buitenlandse organisaties in Nederland.

Casus 8 –Vermogensonderzoek IBF

Gemeente X ontving een melding van gemeente Y over een klant die een appartement heeft laten bouwen in Turkije. Gemeente X benadert vervolgens het IBF om een vermogensonderzoek uit te laten voeren in Turkije.

Op verzoek van IBF wordt de klant benaderd door gemeente X om voornaam van haar vader + kopie/foto van Turkse ID-kaart aan te leveren. Deze gegevens worden opgevraagd via een machtigingsformulier. Met het machtigingsformulier wordt ook toestemming gegeven voor het gebruik van de opgegeven personalia voor een onderzoek. Uit eerder onderzoek naar de dochter van deze klant kwam naar voren dat de klant vermoedelijk onroerend goed zou bezitten (hier waren vooralsnog geen bewijsstukken voor).

Op basis van bovenstaande informatie start IBF een internationaal vermogensonderzoek. Volgende resultaten worden opgeleverd:

- De klant beschikt sinds 2002 over een appartementencomplex in Turkije;
- Aandeel van de klant in dit complex is 251/1014e deel;
- Omdat de aankoopwaarde van het deel van de klant niet is vastgesteld schakelt de attaché voor Sociale Zaken een taxatiebureau in. Dit heeft als doel de actuele waarde van het onroerend goed vast te stellen;
- De actuele waarde van het onroerend goed bedraagt € 33.165. Ter onderbouwing hiervan levert de attaché een uittreksel uit het Kadaster + een taxatierapport.

IBF maakt een rapport op van de gevonden resultaten en stuurt dit met een begeleidende brief en een beëdigde vertaling (van het taxatierapport) naar gemeente X. Na het ontvangen van het rapport van IBF heeft gemeente X het geheel bestudeerd. De gemeente besluit om de uitkering van de klant te beëindigen en een terugvordering in te stellen vanaf 2002.

Begrippenlijst

Aanpakwaardig	Het toetsen van een signaal op criteria die randvoorwaardelijk zijn voor verdere behandeling. Gekeken wordt bijvoorbeeld of er voldoende informatie is om er een BSN aan te koppelen en of er een uitkering wordt verstrekt aan de betreffende persoon door UWV.
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar.
Boete	Bedrag dat de klant moet betalen aan UWV, omdat is aangetoond dat een verplichting niet of niet behoorlijk is nagekomen.
Bureau-onderzoek	Onderzoek door een medewerker van Handhaving vanuit het UWV kantoor. Hieronder valt bijvoorbeeld onderzoek in de beschikbare systemen van UWV, of internetonderzoek in openbare bronnen.
CMF	Centraal Meldpunt Fraude (CMF), onderdeel van de directie Handhaving van UWV.
IBF	Internationaal Bureau Fraude-informatie coördineert op verzoek van gemeenten, UWV en sociale zekerheidsinstellingen in het buitenland bestuursrechtelijk onderzoek naar vermogen, inkomen of verblijf in het buitenland. Het IBF is onderdeel van UWV.
Interne melding	Een interne melding is een melding die gedaan wordt door medewerkers van UWV bij een vermoeden van regelovertreding.
ITB	Interventieteam Buitenland (ITB) voert controles uit bij uitkeringsgerechtigden die woonachtig zijn in het buitenland. Het ITB is onderdeel van UWV.
Externe melding	Een externe melding is een melding die gedaan wordt door iemand van buiten UWV bij een vermoeden van regelovertreding over iemand die mogelijk een UWV-uitkering ontvangt.
Fenomeen	Clustering van een bepaald type fraude met een zekere omvang die samenhang kent op het gebied van bijvoorbeeld modus operandi, wetsdomein en/of uitvoeringsdomein van UWV.
Huisbezoek	Een aangekondigd, of onaangekondigd bezoek van een toezichthouder van UWV op het woonadres van de klant. Er gelden specifieke voorwaarden voordat een huisbezoek kan worden ingezet.
Inlichtingenplicht	Een klant moet uit eigen beweging aan UWV de juiste informatie doorgeven over zichzelf en zijn situatie. Deze informatie gebruikt UWV voor het bepalen van recht, hoogte en duur van de uitkering van de klant. Als de klant de informatie niet, niet juist of niet volledig doorgeeft is er sprake van een overtreding van de inlichtingenplicht.
Inspanningsplicht	De plicht om mee te werken aan specifieke plichten die horen bij de uitkering.
Ketenpartner	Organisatie waar UWV nauw mee samenwerkt en waarbij vaak sprake is van gegevensuitwisseling. Voorbeelden van ketenpartners zijn de Inspectie SZW, de Belastingdienst, SVB en gemeenten.
Logistische regressie	Hierbij wordt gebruik gemaakt van een analysetechniek op basis van kansverhoudingen.
Maatregel	Besluit waarmee een uitkering gedeeltelijk of geheel wordt ingehouden wegens het niet nakomen van een wettelijke verplichting.
Opting in	Een regeling waarbij de arbeidsverhouding tussen een opdrachtgever en een opdrachtnemer voor de loonheffing wordt beschouwd als een fictieve dienstbetrekking.
Onderzoekswaardig	Zodra een signaal aanpakwaardig is bevonden wordt het signaal verder onderzocht op mogelijke regelovertreding.
Polisadministratie	Register waarin gegevens over inkomstenverhoudingen (arbeid of uitkering) worden opgeslagen, bijvoorbeeld gegevens over loon, bijstand of pensioen. Ook aanvullende gegevens die betrekking hebben op inkomsten worden opgenomen in het register, in geval van een arbeidsverhouding bijvoorbeeld het aantal contracturen, eventuele waarde privégebruik auto en vergoeding reiskosten. Het register wordt beheerd door UWV. De opgenomen gegevens worden gebruikt door verschillende partijen waaronder UWV zelf, de Belastingdienst, gemeenten en pensioenfondsen.

Preventief handhaven	Maatregelen die er op gericht zijn om de kans op regelovertreding te verkleinen.
Repressief handhaven	Boete of waarschuwing nadat is aangetoond dat de klant een regel heeft overtreden.
Risicoprofiel	Op basis van onderzoek uit o.a. data-analyse ontstaat een profiel met kenmerken van klanten die relatief meer geneigd zijn om de regels te overtreden.
Terugvordering	Bedrag dat de klant ten onrechte aan uitkering heeft ontvangen en dat terugbetaald moet worden.
Themaonderzoek	Themaonderzoeken zijn gerichte onderzoeken en controles naar georganiseerd en grootschalig misbruik van uitkeringen of subsidies. Themaonderzoeken zijn ook risico-assessments of pilots bijvoorbeeld in de vorm van dossierstudies, verkenningen in het veld of andere vormen van kwalitatief of kwantitatief onderzoek, die licht moeten werpen op de omvang, aard en samenstelling van specifieke fraudefenomenen of thema's.
Veldonderzoek	Onderzoek door een toezichthouder van Handhaving waarbij hij in gesprek gaat met de betrokken klant, mogelijke getuigen en andere betrokkenen. Ook kunnen waarnemingen ter plekke worden gedaan die relevant zijn voor het onderzoek.
Waarschuwing	Een schriftelijke reprimande zonder financiële consequenties nadat regelovertreding heeft plaatsgevonden.
Witte fraude	Fraude die is te achterhalen is door gegevensvergelijking, gegevensuitwisseling en of bestandsvergelijking.
Zaak	Aanpakwaardige melding.
Zwarte fraude	Fraude die niet te achterhalen is vanuit gegevensvergelijking, gegevensuitwisseling en of bestandsvergelijking. Bijvoorbeeld zwart werken naast een uitkering.

